

# Einkaframkvæmd í heilbrigðisþjónustu

Anna Birna Jensdóttir

Sænsk-íslenska verslunarráðið

23.janúar 2004 Grand hótel

# Íslenska heilbrigðiskerfið ?

## ■ Jákvæðar fullyrðingar :

- Besta í heimi
- Vel menntaðar heilbrigðisstéttir
- Gott aðgengi fyrir lífshættulega veika og mikið slasaða

## ■ Neikvæðar fullyrðingar:

- Dýrt bákni
- Blæs stjórnlaust út
- Skortur á forgangsröðun
- Þjónustustig of hátt
- Lítil kostnaðarvitund
- Versnandi aðgengi – biðlistar
- Valdatafl stétta
- Fáir og í sumum tilfellum engir valkostir

# Óefni



# Breytingar

- Ákvarðanataka seinvirkstefnan óljós
- LSH í árlegu uppnámi
- Ráðgerðir biðlistar langir
- Heilsugæslan í uppnámi
- Tilfinnanlegur skortur á hjúkrunarrýmum fyrir aldraða
- Heimilisaðstoð félagsþjónustu dregin saman



Umfang háskóla-  
sjúkrahús þarf að  
skorða við  
**KJARNASTARFSEMI**

Utan spítalastarfsemi:

Heilsugæslan  
Heimaþjónustan  
Aðgerðastofur  
Læknastofur-Þjálfun  
Hjúkrunarstofur  
Rannsóknir & röntgen  
Sambýlin  
Hjúkrunarheimilin

# Landspítali háskólasjúkrahús

- Kjarnastarfsemi:
  - Bráðarþjónusta
  - Sérhæfð hátækniþjónusta
- Auðvelt að bjóða út:
  - Öldrunarþjónusta
  - Endurhæfingarþjónusta
  - Þjónusta við geðfatlaða
  - Þjónusta við langveika krabbameinssjúklinga
  - Líknarþjónusta
  - Sérhæfð þjónusta á kvennasviði s.s. tæknifrjógvanir
  - Apótek

# Hvers kyns stoðþjónusta er tilvalin til úthýsingar:

- Ræsting
- Fæði
- Þvottur
- Umsjón og rekstur fasteigna
- Öryggisvarsla
- Akstur
- Bókhald og launavinnsla

# Dæmi um einkaframkvæmd í danskri heilbrigðisþjónustu

- Borgararnir hafa val um að kaupa þjónustu frá hinu opinbera eða viðurkenndum einkaaðilum:
  - Aðgerðir hvers konar (Hamlet hospital 10 ára)
  - Heimahjúkrun og heimilishjálp (Københavns kommune)
- Sveitarfélög og héruð (kommuner og amter)- Byggist á útboði á Evrópska efnahagssvæðinu:
  - Hjúkrunarheimili ( Bakkebo, Gilleleje)-Heimahjúkrun og heimilishjálp (Gilleleje, Herning, Fredriksberg, Københavns kommune)
  - Dagvistun

# Heilsugæslan

- Ríkið kaupandi, veitandi og eftirlitsaðili með þjónustu

## Undantekningar:

- Sala heilsugæslustöðin boðin út 2002-
  - 130 milljónum lægri rekstrarkostnaður á 8 árum
- Voga heilsugæslustöðin ????

# Heimaþjónusta

- Heimaþjónusta hverfa verði boðin út.
- Ríki og sveitarfélög bjóði heimaþjónustu hverfa/sveitarfélaga út.

**Aðilar sem gætu tekið þjónustuna að sér eru:**

Rekstraraðilar hjúkrunarheimila, heilsugæslu, félagslegrar þjónustu og hjúkrunarstofur.

Samkeppni yrði um lausnir. Þjónustan kostnaðargreind og verðlögð sbr. daggjöld.



# Sóltúns verkefnið



# Sérstaða

## einstakt verkefni – ítarleg kröfulýsing

- Útboð á Evrópska efnahagssvæðinu 1998
- Fyrsta skiptið sem boðið er út bæði bygging og rekstur í heilbrigðisþjónustu og einkaframkvæmd á Íslandi
- Hærra þjónustustig en áður þekktist
- Stærra rými fyrir hvern íbúa
- Ítarlegar fæðiskröfur
- Hærrí lyfjakostnaður
- Starfsmenn skulu vera íslenskumælandi
- Meiri menntunarkröfur til starfsmanna
- Nákvæmur listi yfir þjálfunartæki
- Hönnun á hendi rekstraraðila
- Bygging og val á búnaði á hendi rekstraraðila

# Árangur af Sóltúns verkefningu

- A.m.k 120-140 milljóna króna hagræðinga fyrir ríkið á ári
- Góður árangur í hjúkrun og lækningum íbúa-  
aukin vellíðan mælist hjá þeim og lífsgæði
- Minni lyfjakostnaður
- Stöðugleiki í mannahaldi
- Góður aðbúnaður í húsnæði og hjálpartækjum
- Rekstraraðili fjármagnar og leggur til húsnæði og allan búnað

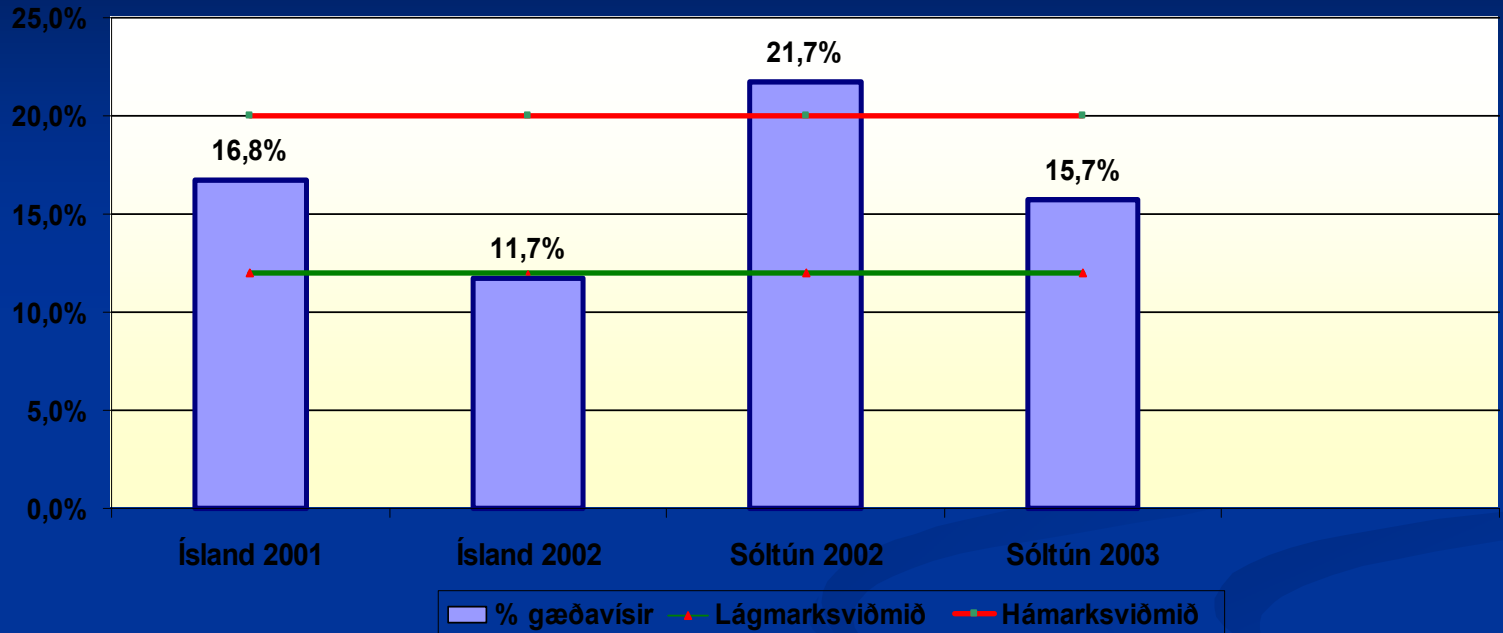
# Fjármögnun einkaframkvæmdar

- Fjármagnskostnaður - vextir
- Langtímaverkefni
- Mikilvægt að standast úttektir lánveitenda og hafa traust á markaði

# Hömlur í rekstri og þjónustu

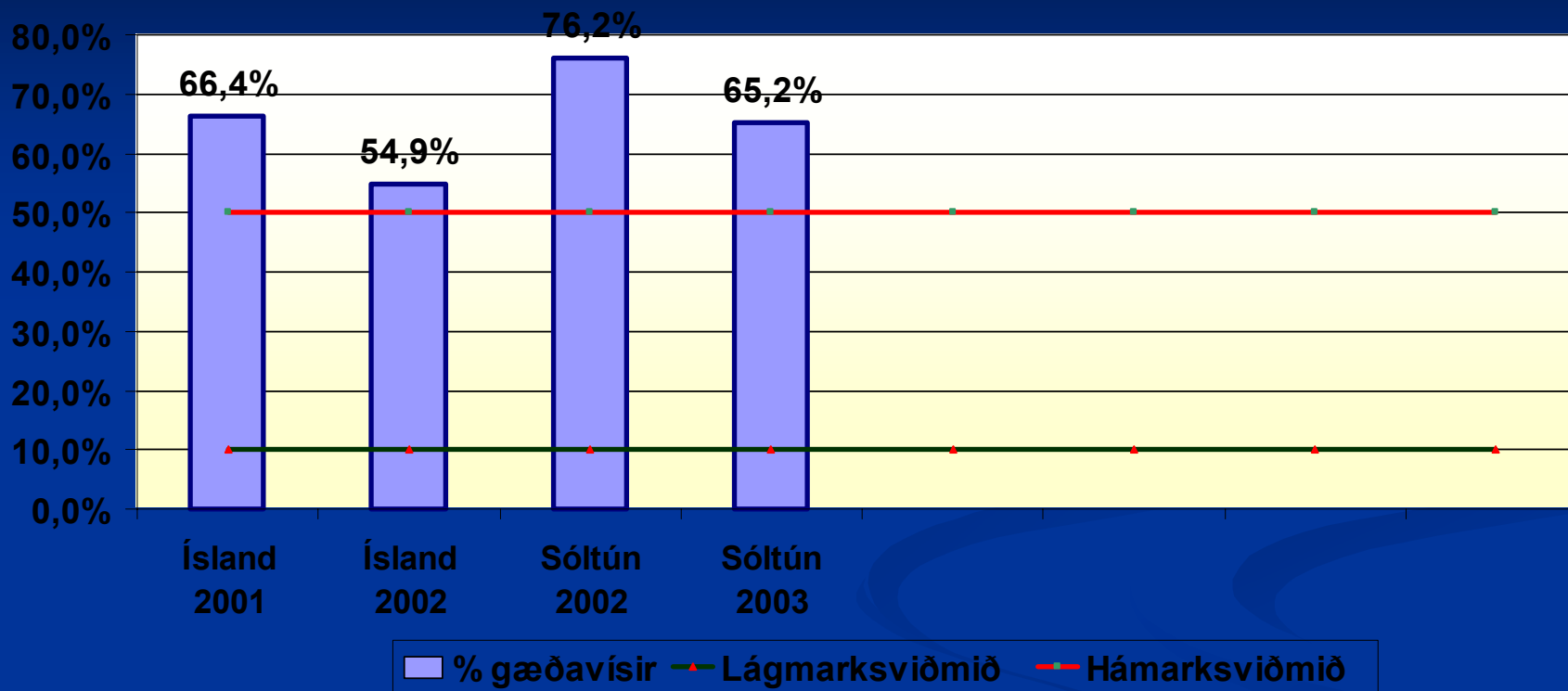
- Of nákvæmar skilgreiningar
  - Fæði, tæki,
- Vörugjald á bifreið fyrir fatlaða
- Aðkeypt þjónusta virðisaukaskattskyld – kemur í veg fyrir úthýsingu verkefna
- Starfsfólk hefur takmarkaðri aðgang að lífeyrissjóðum en áður

## 2. Algengi á byltum



Byltuteymi Soltúns hefur sett fram gæðaviðmið fyrir algengi byltna í Soltúni. Lágmarksviðmið 12% og hámarksviðmið 20%, stefnt er að því að Soltún mælist sem næst lágmarksviðmiði.

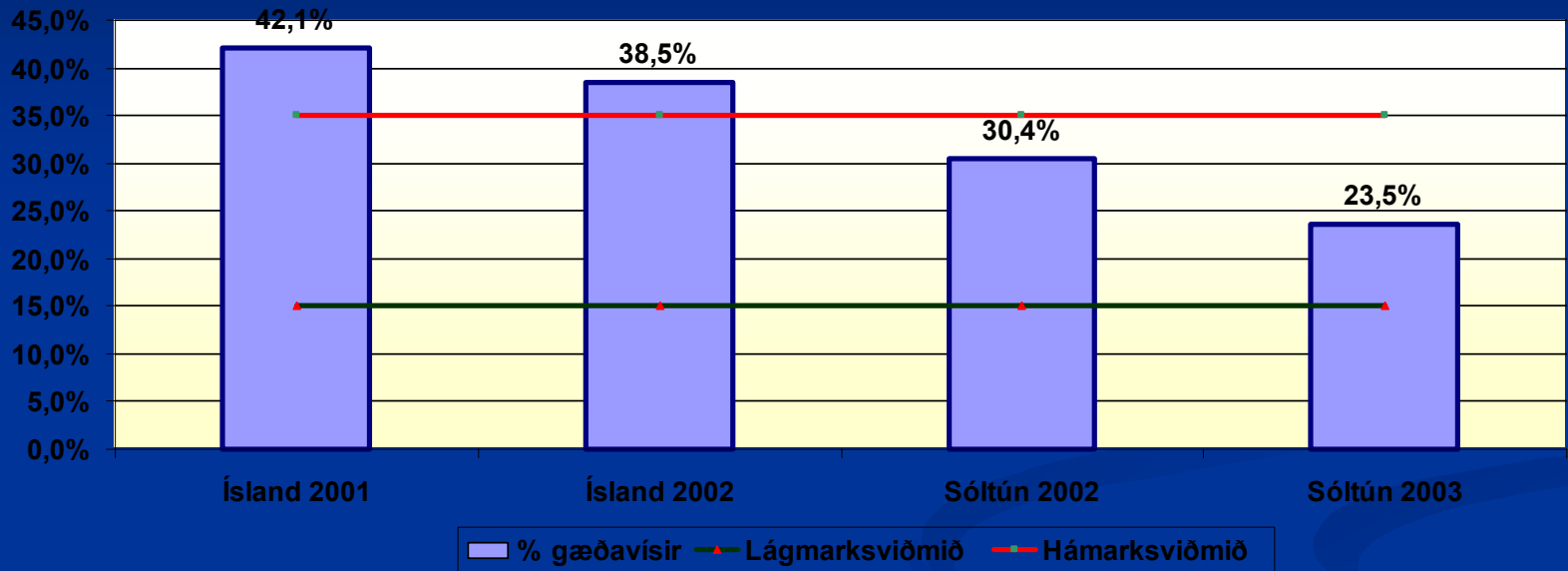
## 6. Algengi á notkun 9 eða fleiri lyfja



Gæðateymi Sóltúns hefur sett fram gæðaviðmið á algengi á notkun 9 eða fleiri lyfja. Lágmarksviðmið er 10% og hámarksviðmið 50%. Stefnt er að því að Sóltún mælist sem næst lágmarksviðmiði.



# 4. Algengi þunglyndiseinkenna



Gæðateymi Sóltúns hefur sett fram gæðaviðmið fyrir algengi þunglyndiseinkenna. Lágmarksviðmið 15% og hámarksviðmið 35%, Stefnt er að því að Sóltún mælist sem næst lágmarksviðmiði.





# Verkefni sem þörf er fyrir:

- Raunaukning á hjúkrunarrýmum um 250 er nauðsynleg á Stór-Reykjavíkursvæðinu strax 2003-2005. Síðan a.m.k. 80-100 hjúkrunarrými 5 árin þar á eftir.
- Loka á fyrir fjölgun á vistrýmum og þjónusta þann markhóp með nýbreytni og eflingu í heimaþjónustu
- Sjúkrahótel fyrir eldri borgara þarf að koma á fót – notast í kjölfar sjúkrahúsdvalar, og til lausnar á bráðum félagslegum vanda þeirra sem búa heima og þeirra sem bíða hjúkrunarrýmisdvalar

# Ávinningur

- Fækkun stofnanarýma yrði fyrst og fremst í sjúkrahúsrýmum og vistrýmum.
  - Við endurbætur á eldri hjúkrunarheimilum, yrði fækkun á vistrýmum í stað hjúkrunarrýma þegar fjölbýlum er breytt í sérbýli.
- Aukning yrði á heimaþjónustu sem mætir óskum eldri borgara. Eldri borgarar héldu þar með sjálfstæði sínu lengur sem og fjárhagslegu sjálfstæði.
  - Ekki þarf að stía hjónum/sambúðaraðilum í sundur. Þjónustusamningur við TR um heilbrigðisþjónustuna og sveitarfélög um félagsþjónustuna. Lyf, rannsóknir kostuð af notanda/TR. Heimilisrekstur kostaður af notanda.

# Ávinningur

- Endurskilgreina þarf sjúkrahús sem hafa það að meginhlutverki að vera hjúkrunarrými á landsbyggðinni í hjúkrunarheimili og gera þjónustusamninga um daggjöld og/eða bjóða út rekstur.
- Vistrými á landsbyggðinni ætti að endurskilgreina eftir heilsufari íbúa í þjónustuíbúðir fyrir eldri borgara/hjúkrunarrými eftir því sem við á.
  - Engin ástæða fyrir ríkið að greiða heimilshald þokkalega heilsuhrausts hóps aldraðra né íbúa hjúkrunarrýmis
  - Tilfærsla yrði á fjármunum frá vistrýmum/sjúkrahúsum yfir í rekstur hjúkrunarrýma annars vegar og í rekstur heimaþjónustu hins vegar.

# Öflugir gæslumenn kerfisins

## ■ Stjórnmalamenn

- Atvinnutækifærum
- Hjúkrunarrýmum
- Aðgengi að þjónustu
- Eignum

## ■ Hagsmunaaðilar

- Opinberir starfsmenn að keppast um kökuna með aðstoð hagsmunaaðila s.s.sjúklingafélaga, stéttarféлага

# Afgreiðsla nýlegra verkefna:

- Úthlutun verkefna:
  - Vífilstaðir hjúkrunarrými 2003-2004
  - Eir hjúkrunarrými 2003-2004
  - Hjúkrunarstofur –boðið þjónustu sína
- Útboð – samkeppni um verkefni:
  - Sóltún hjúkrunarheimili-Öldungur hf. 2000
  - Sala heilsugæslustöðin-hf. 2002

Sveitarfélög verktakar hjá ríkinu.

# Hagsmunamál samfélagsins



- Eðlileg og holl samkeppni um verkefni
- Þjónustustig við hæfi er ávísun á hagkvæmt verð
- Skýr stefna og starfsfriður